

PLAKÁTKIÁLLÍTÁS VALENCIÁBAN ÉS SEVILLÁBAN

A modern magyar kereskedelmi plakát, 1924-1942. (El cartel comercial moderno de Hungría, 1924-1942). E címmel nyílt az Országos Széchényi Könyvtár grafikai plakátjaiból kiállítás 2009-ben két spanyolországi helyszínen is. A Plakát- és Kisnyomtatványtár gyűjteményéből válogatott 102 darab művészi plakátot előbb a Valenciái Modern Művészeti Múzeum (MuVIM) mutatta be 2009. június 4. és szeptember 2. között. A másik kiállítás nemrég, 2009. október 22-én a Sevillában található Andalúz Kortárs Művészeti Centrumban (CAAC) nyílt meg, és 2010. január 24-éig tart nyitva. A sevillai múzeum a valenciai kiállítás anyagához képest kisebb – 68 plakátból álló, – de nem kevésbé reprezentatív kiállítás bemutatása mellett döntött.

A kiállítás megrendezésének másfél-kétéves története 2008 januárjában kezdődött, amikor a valenciai múzeum részéről Carlos Pérez osztályvezető és Francisco Molina Agulló igazgató-helyettes személyesen kereste meg tárunkat egy avantgárd magyar plakátkiállítás ötletével. A továbbiakban Dr. Scholz László – az ELTE Spanyol Tanszék vezetőjének – folyamatos közbenjárásának és segítségének köszönhetően, a kiállítás megvalósításának hosszú folyamata sikerrel zárulhatott.

A munka a kiállítási anyag szakmai szempontok szerinti válogatásával indult, amelyet a MuVIM felkérésére Dr. Bakos Katalin művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria munkatársa végzett el. Az, hogy az eredetileg kevesebb plakátot (cca. 70-et) bemutatni szándékozó spanyolországi fél az előválogatás után egy nagyobb kiállítás mellett döntött, mindenképpen Bakos Katalin, Kati érdemeit dicséri. Természetesen az is sokat nyomott a latba, hogy nagyszerű alkotók csodálatos művei kerültek napvilágra (a raktárból).

A valenciai féllel kötött megállapodás értelmében a plakátok kiállításra való előkészítése az OSZK részéről a 2008-as év első felében kezdődött el és egészen a műtárgyak Valenciában való szállításáig, 2009 tavaszáig tartott. E kiállítás spanyolországi hódítóútja továbbfolytatódott Sevillában, a valenciai fél ajánlásának köszönhetően. Tehát az újabb kiállítás munkálatait számba véve már egy két éves munkafolyamatról és annak sikeréről beszélhetünk. Ehhez előbb 2008-ban

az OSZK restaurátorai – Csillag Ildikó és Horváth Ágnes – gondosan restaurálták és újrakaszírozták a plakátok nagy részét. Külön köszönet illeti munkájukat! A restaurálás után a plakátokról digitális fényképek készültek, amelyek minősége az OSZK Fotólabor munkatársait Karasz Lajost és Ackermann Ádámot – dicséri. Mindennek köszönhetően háromnyelvű kiállítási katalógus jelenhetett meg a 2009. júniusban nyíló

Az alkotók és a korszak népszerűsítése mellett a két kiállítás révén az Országos Széchényi Könyvtár és annak plakátgyűjteménye – amely Magyarország elsőszámú ilyen jellegű gyűjteménye – tovább növelhette nemzetközi szintű ismertségét és elismertségét. A valenciai magyar plakátkiállítást közel 9 ezren látogatták meg a múzeum mérése alapján. A sevillai kiállítás kapcsán hasonló sikerekben bízunk, mindenesetre az álta-

lam 2009. október 22-én tartott angol nyelvű sajtótájékoztatót követően több mint tíz helyi és országos lapban (köztük az El País-ban) jelent meg az esemény részletes beszámolója. *Honnan vannak ilyen értékeink?* – merülhet fel a kérdés. A közel 4 millió kisnyomtatvánnyal és plakáttal rendelkező tár grafikai plakátgyűjteménye megközelíti a 100 ezer példányt, amely felöleli a 125 éves magyar plakátművészet egészét. S miközben a gyűjteményfejlesztés több mint 200 éve könyvtári szempontok

valenciai kiállításra. Ez tartalmazza az újjászületett plakátjaink teljes oldalas fényképeit, Dr. Bakos Katalinnak – aki a kiállítás tematikáját időközben megálmodta – a korszakról szóló tanulmányát, és egy-egy alkotó plakátművésszel kapcsolatos korabeli esszéjét. A restaurálásra, a fotózásra és a műtárgyak szállítására való előkészítéséért a Plakát- és Kisnyomtatványtár minden egyes munkatársát, és különösen kolléganőmet Elbéné Mester Magdolnát illeti a köszönet.

Elmondhatjuk, hogy mindkét kiállítás nagyszerű lehetőséget nyújtott (nyújt) arra, hogy bemutatkozzon a két világháború közötti modern magyar plakátművészet a spanyolországi közönség előtt. Olyan az értékesebb spanyol közönség által már ismert magyar alkotóművészek plakátjait mutatta be a két tárlat, mint Kassák Lajos, Bortnyik Sándor, Irsai István, Berény Róbert, vagy a Macskássy testvérek, – hogy csak a legismertebbet említsük.

szerint folyik, intézményünk és azon belül tárunk, kiemelkedő művészi plakátgyűjteményre tett szert. Ennek is köszönhető az, hogy ilyen léptékű kiállítás(ok)ban gondolkozhattunk, s hasonlókat tervezhetünk a jövőben.

E gondolat, valamint a spanyolországi kiállítás sikere és annak magas színvonala is arra ösztönöz minket, hogy e korszakot ugyanebben a formában a magyar közönség előtt is bemutassuk. A 102 művészi plakátot 2010 őszétől tárjuk a hazai közönség elé egy az Országos Széchényi Könyvtár és a Magyar Nemzeti Galéria által közösen szervezett kiállításon. A 2010-ben a Nemzeti Galériában megrendezni kívánt kiállításhoz kapcsolódóan a Spanyolországban megjelentetett háromnyelvű (spanyol-magyar-angol) gyönyörű kiállítási katalógus is megvásárolható lesz.

Tamási Balázs
btamasi@oszk.hu